

natuurpunt

Dieren onder de wielen

natuurpunt

Wat is DODW?

- Online meldpunt verkeersslachtoffers
- **Knelpunten** in kaart brengen
- Impact van het verkeer op:
  - Populaties
  - Zeldzame soorten
  - ...
- Zoeken naar oplossingen

natuurpunt

Wat is DODW?

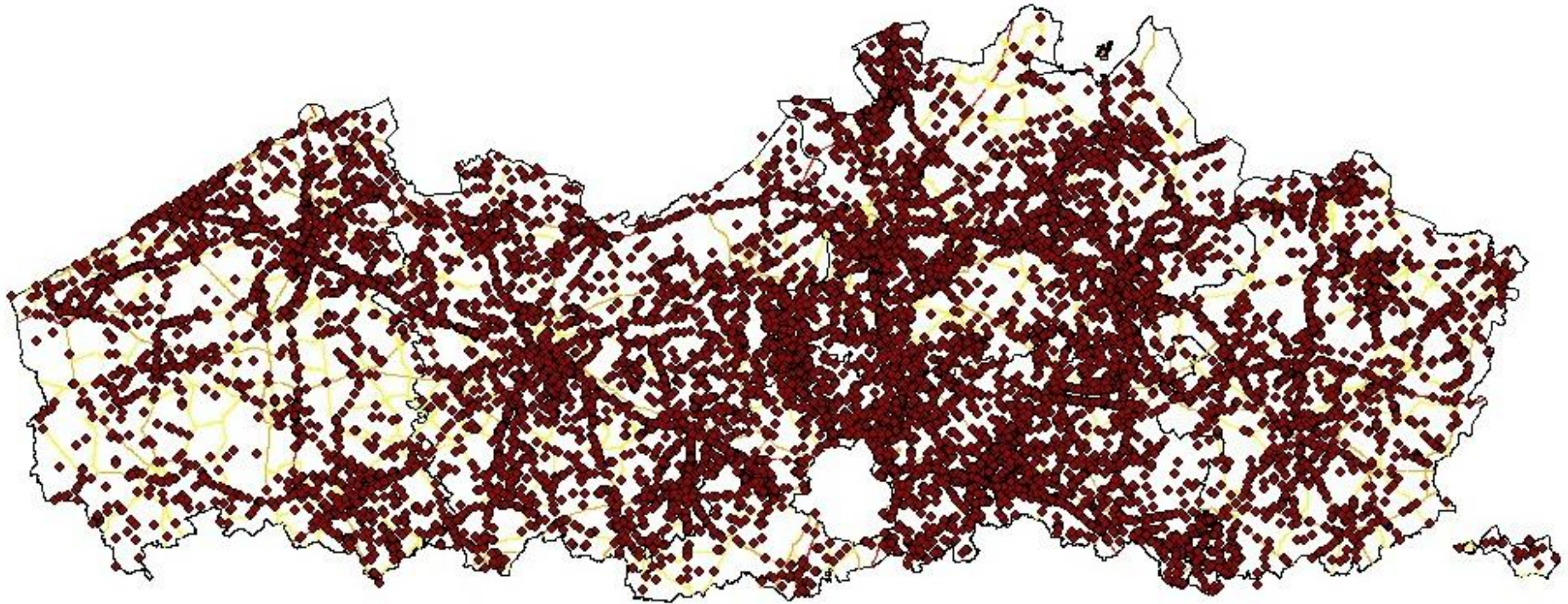
- **Iedereen** kan data verzamelen
  - Losse waarneming: toevallige vondst
  - Systematisch tellen: trajecttelling
- Al 65.000 verkeerslachtoffers gemeld

natuurpunt

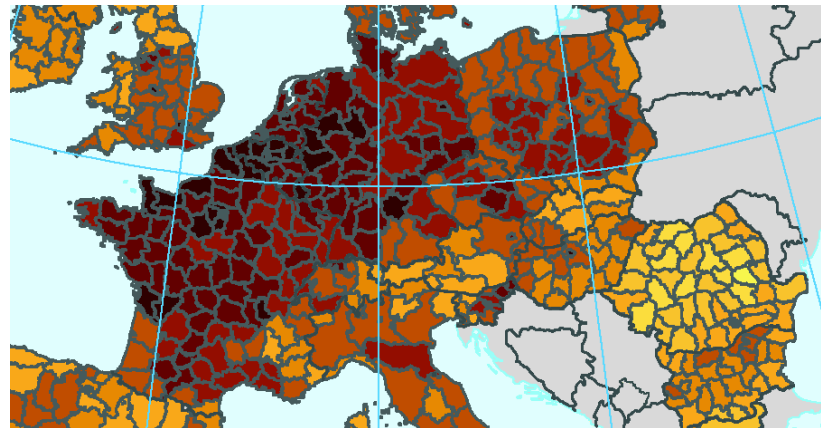
Overzicht meldingen

- Bv. verkeerslachtoffers zoogdieren
- Patroon grote wegen

Belgisch wegennet

- België meeste aantal m verharde weg van hele EU!
  - 5.3 km weg/km²
    - Nederland 2de met 'slechts' 3.1 km weg/km² (!!)
  - Mortsel dichtstbevolkte gemeente van Vlaanderen
    - (3243 inwoners/km²)

Overzicht meldingen

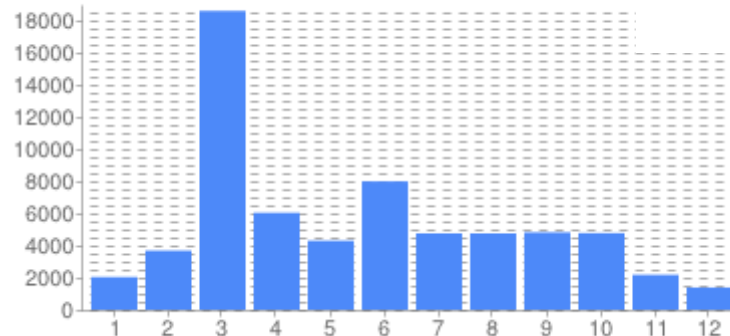
Aantal slachtoffers per maand

Maand	Waarnemingen
Januari	2.036
Februari	3.679
Maart	18.592
April	6.036
Mei	4.298
Juni	7.988
Juli	4.755
Augustus	4.753
September	4.818
Oktober	4.772
November	2.175
December	1.386
-----	-----
Totaal	65.288

Top tien aantal slachtoffers

Soort	Aantal
Gewone Pad - <i>Bufo bufo</i>	18.670
Egel - <i>Erinaceus europaeus</i>	9.590
Vos - <i>Vulpes vulpes</i>	4.273
Bunzing - <i>Mustela putorius</i>	2.585
Rode Eekhoorn - <i>Sciurus vulgaris</i>	2.367
Steenmarter - <i>Martes foina</i>	2.211
Merel - <i>Turdus merula</i>	2.127
Bruine Kikker - <i>Rana temporaria</i>	2.123
Das - <i>Meles meles</i>	2.083
Konijn - <i>Oryctolagus cuniculus</i>	1.967

natuurpunt

1.030

natuurpunt

A light-colored dog, possibly a Weimaraner, is lying on its side on a white-painted asphalt surface. The dog's body is mostly white with some tan markings. A red stain is visible on the pavement near the dog's head. The dog's tail is visible on the left side of the frame.

4273

natuurpunt

1.925

natuurpunt

2.083

natuurpunt

Wat vertellen de gegevens?

- Veel verkeersslachtoffers
- Overal in Vlaanderen
- Patronen sterk **soortafhankelijk**
  - Wanneer: variatie doorheen het jaar
  - Waar: specifiek habitat, type weg, ...

natuurpunt

Zoeken naar oplossingen

- Knelpunten oplossen = **maatwerk**
  - Ecoduct
  - Eekhoornbrug
  - Faunapassages: openingen in rastering, tunnels
  - Overzetacties
  - ...

natuurpunt

Trajecttellingen in Mortsel?

natuurpunt

Trajecten in Mortsel?

- Occasionele waarnemingen van verkeersslachtoffers in verleden

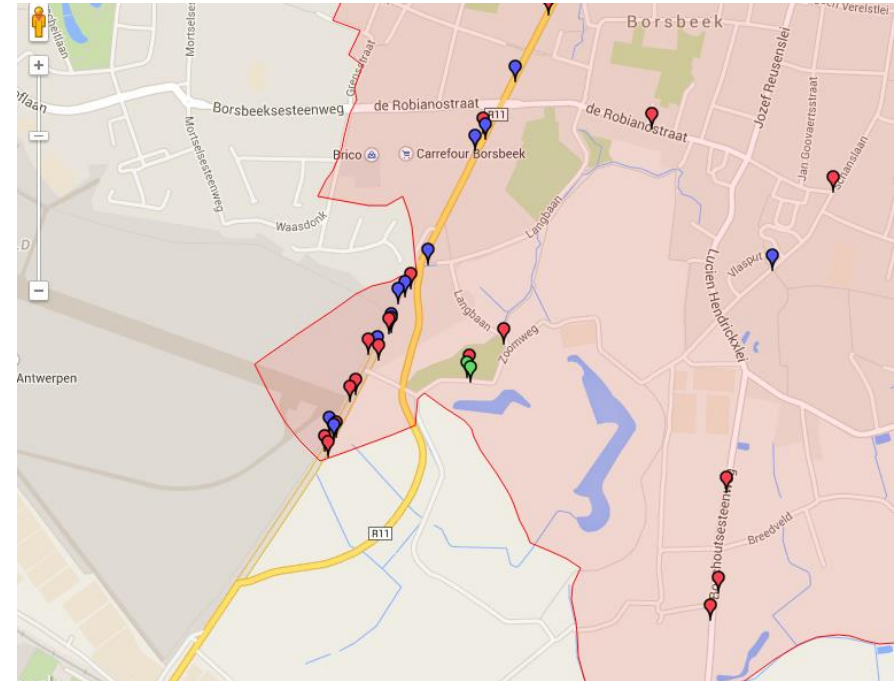
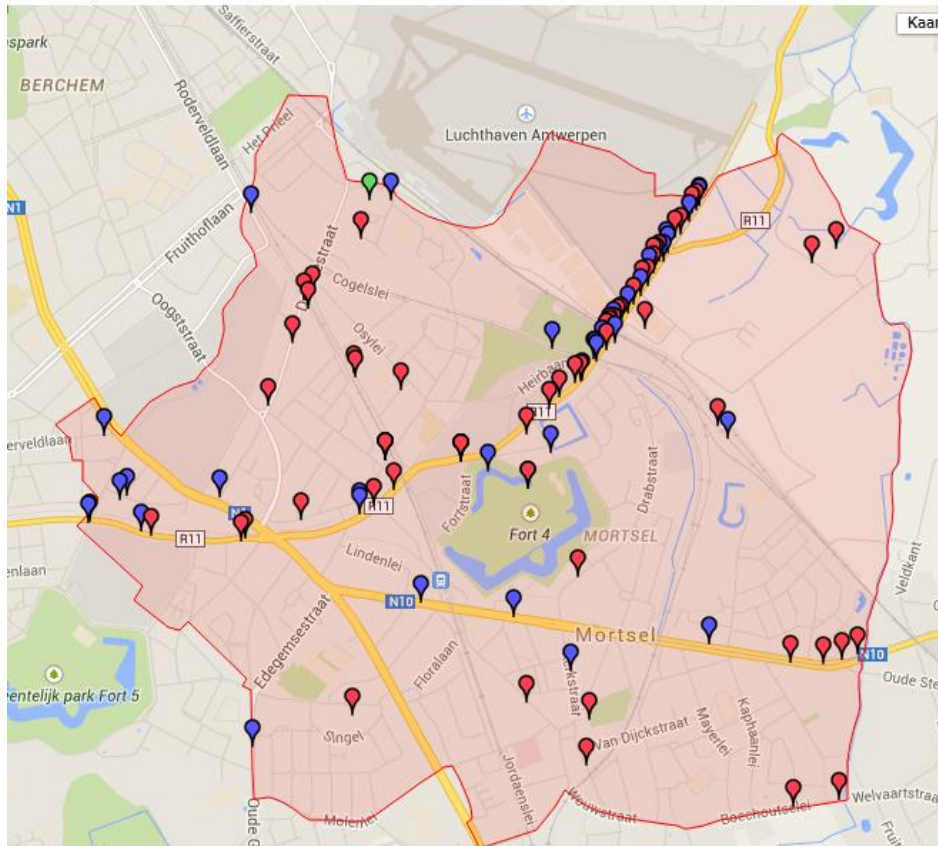
Trajecten in Mortsel?

- Veelal waarnemingen vanaf 2008 (oprichting waarnemingen.be website)
- 19 verschillende soorten gemeld (60 ex)
  - 8 houtduiven   1 holenduif   1 bruine rat
  - 22 egels   1 fazant   8 hazen
  - 3 katten   2 vossen   1 tapuit
  - 1 stadsduif   1 spreeuw   1 kievit
  - 1 hazelworm   1 zanglijster   2 ransuil
  - 2 konijn   1 zwarte kraai   3 merel
  - 1 waterhoen   1 velduil   1 eekhoorn

natuurpunt

Trajecten in Mortsel?

natuurpunt

Trajecten in Mortsel?

- Maar ook enkele oudere gegevens
  - Met o.a. ransuil, 2x bunzing, wezel, steenuil, etc.

natuurpunt

Trajecten in Mortsel!

- Start tellingen maart 2014
  - Om de 2 weken
  - Alles noteren en precies ingeven
  - Langsheen Krijgsbaan (3270m)

natuurpunt

Wat is de balans?

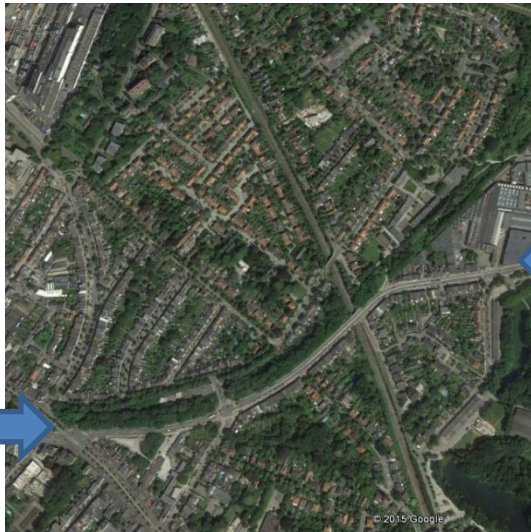
- 22 tellingen, 29 verkeersslachtoffers
  - Enkel vogels en zoogdieren
    - 7 vogels
      - Kievit (1x), Wilde Eend (1x), Houtduif (1x), vogel onbekend (1x), Merel (1x), Stadsduif (2x)
    - 22 zoogdieren
      - Konijn (11x), Haas (2x), Egel (5x), Bruine Rat (1x), Huiskat (1x), zoogdier onbekend (2x)

natuurpunt

Wat is de balans?

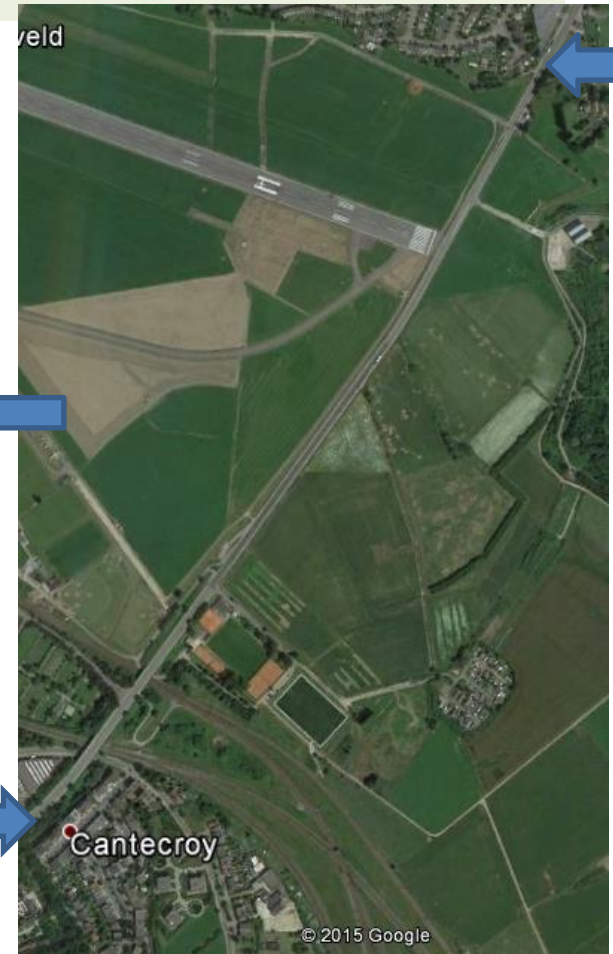
- Welke stukken zijn gevaarlijk?

2 slachtoffers
880m

2 slachtoffers
380m

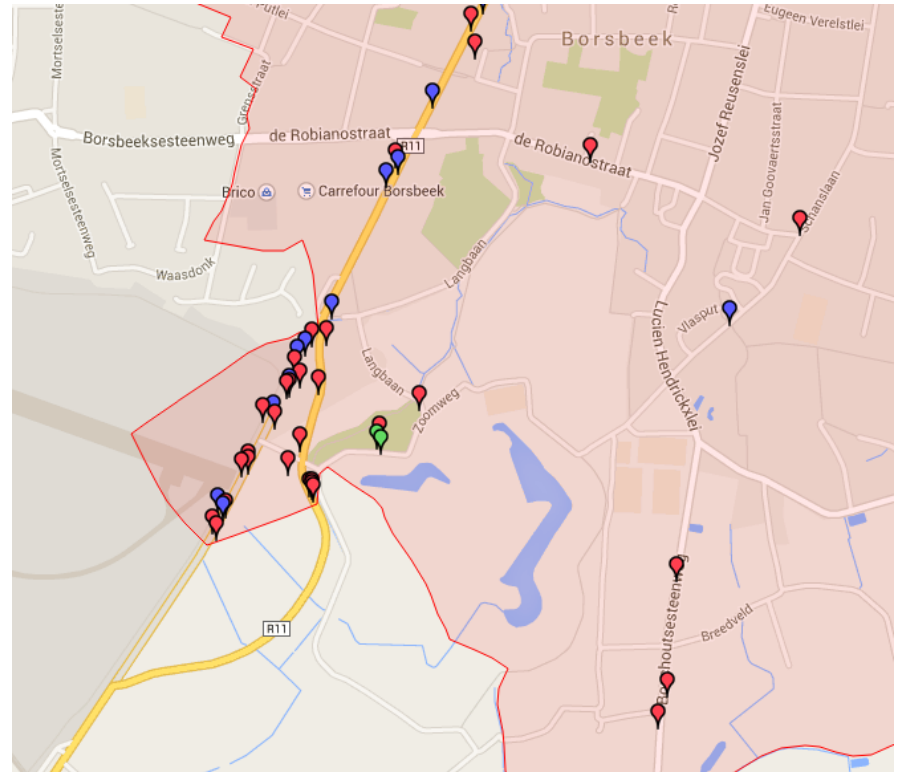
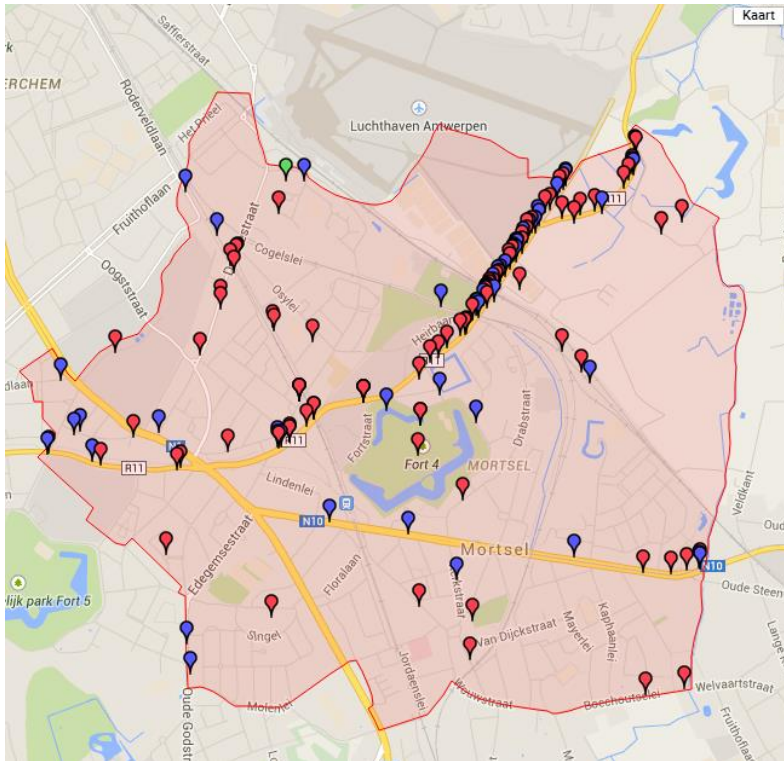
25 slachtoffers
2010m

natuurpunt

Wat is de balans?

- Ook terug te zien in kaarten combinatie losse waarnemingen + systematische tellingen

natuurpunt

Trajecten in Mortsel!

- Is het perfect en absoluut?
  - Neen!
    - We missen soms slachtoffers (gezien door anderen)
      - Slechte zichtbaarheid
      - Weggespoeld door regen
      - Volledig verdwenen door
intensief autoverkeer
      - Kleinere slachtoffers ongedetecteerd
      - Meegenomen door aaseters

Trajecten in Mortsel!

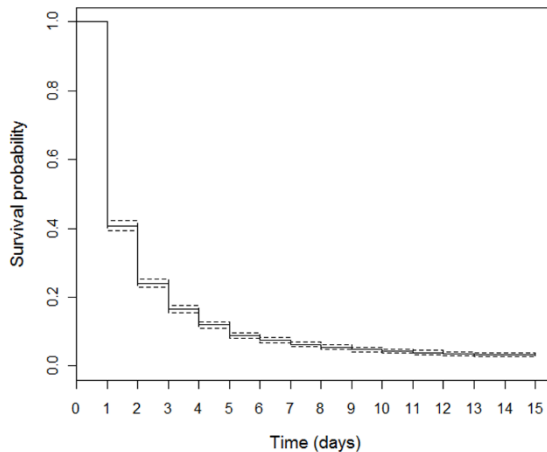
- Wetenschappelijke literatuur
  - Meeste roadkills blijven minder dan een dag ter plekke (Santos et al, 2011)
    - Kleine beestjes verdwijnen nog sneller, grote carnivoren blijven enkele dagen liggen
    - Grosso modo 6% van de roadkills nog aanwezig na 7 dagen
    - Soortafhankelijk (cf. egels)
  - Aaseters hebben belangrijke impact op verdwijnen roadkills! (Antworth et al, 2005)

natuurpunt

Trajecten in Mortsel!

- Werkelijke aantallen allicht vele malen hoger!!
- Ca. 500 roadkills elk jaar langsheen Krijgsbaan ?!!
- Problematisch voor soorten als Kievit en Patrijs (VU)

natuurpunt

Toekomstperspectief

- Proberen om het nog een jaar op te volgen
- Verbindingsweg?

natuurpunt

Dankwoord

Wout De Rouck &
Annelies Jacobs

Alle melders van
losse
waarnemingen
van verkeers-
slachtoffers